

Opera en Ballet Amsterdam (De Nederlandse Opera) ^[17]

De missie van de instelling luidt: “Als topinstituut met een voorbeeldfunctie houdt Opera en Ballet Amsterdam de tradities van ballet en opera levend en inspirerend voor publiek uit alle windstreken. Opera en Ballet Amsterdam vervult met verve de rol van internationaal ambassadeur van de Nederlandse kunst en cultuur. Het is zijn missie om als creatief, lerend en ondernemend bedrijf een breed opera- en balletrepertoire op het hoogste niveau te ontwikkelen en uit te voeren en om het draagvlak ervoor te verbreden.”

Subsidieadvies

De Raad voor Cultuur adviseert Opera en Ballet Amsterdam (deel opera) een subsidiebedrag toe te kennen van € 24.040.000, op voorwaarde dat de aanvraag wordt aangevuld met een uitgewerkt plan voor talentontwikkeling bij de instelling zelf en voor de coördinatie van talentontwikkeling in het land.

De Nederlandse Opera (DNO) behoort tot de top van de wereld met toonaangevende en vernieuwende producties. De integrale artistieke en technische aanpak is van eerste klas kwaliteit en het koor is een van de beste operakoren in de wereld. Er is weliswaar ruimte voor jong talent, maar de raad vindt het beleid voor talentontwikkeling nog onvoldoende.

De raad heeft het volste vertrouwen in het artistieke beleid van DNO en in de voortzetting en handhaving van de bewezen kwaliteit.

€ **24.040.000**
geadviseerd
subsidiebedrag

€ **24.040.000**
gevraagd
subsidiebedrag

De aanvraag is gebaseerd op artikel 3.18 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

17
Opera en Ballet Amsterdam is de werknaam voor de fusie tussen De Nederlandse Opera, Het Nationale Ballet en Het Muziektheater Amsterdam. Omdat hier het advies wordt beschreven voor het operagedeelte, zal gebruik worden gemaakt van de naam van De Nederlandse Opera.

Beoordeling

Kwaliteit

DNO brengt toonaangevende en vernieuwende producties die internationaal tot de top behoren. De integrale artistieke en technische aanpak is van eerste klas kwaliteit en het koor is een van de betere in de wereld. DNO mag zich verheugen op de samenwerking met orkesten uit het bestel en weet hiermee duidelijke synergie te creëren.

Door het *stagione systeem* wordt de best haalbare kwaliteit bij een productie gezocht. Er is hierbij ruimte voor jong talent. De programmering is afgewogen en er wordt uit het hele repertoire geput, vanaf de barok tot aan de 21^e eeuw. DNO is een operahuis dat permanent innoveert en is hiermee een voorbeeld voor internationale operahuizen. De raad deelt het belang dat DNO hecht aan vernieuwing, ook in de vorm van opdrachtwerken voor Nederlandse en buitenlandse componisten. De raad heeft het volste vertrouwen in het artistieke beleid van DNO en in de voortzetting en handhaving van de bewezen kwaliteit.

Publieksbereik

In de afgelopen periode was het publieksbereik van DNO met een gemiddelde zaalbezetting van 92% hoog te noemen. Wel constateert de instelling een neerwaartse tendens en in het lopende seizoen een terugloop in de kaartverkoop. De raad vraagt zich bezorgd af of DNO voldoende voorbereid is om deze terugloop op te vangen. De raad mist in de aanvraag een plan en strategische visie om het tij te keren. De instelling meldt dat ze geregeld publieksonderzoek doet, maar de aanvraag geeft slechts een beperkt inzicht in de uitkomsten hiervan.

Cultureel ondernemerschap

DNO laat een goede balans zien tussen artistieke ambities en financiële mogelijkheden. De inkomsten uit sponsorwerving zijn relatief beperkt, terwijl een stijging ervan juist noodzakelijk is om het ambitieniveau van DNO op hetzelfde peil te houden. De raad mist een visie van DNO op de veranderende economische situatie: ook door beter te anticiperen op de verminderde subsidiebijdragen zou DNO de subsidieafhankelijkheid kunnen verminderen.

De raad constateert dat de plannen van Opera en Ballet Amsterdam nog weinig blijf geven van bedrijfsmatige synergie tussen de drie fuserende instellingen. De raad verwacht dat deze fusie wel enige efficiëntie tot gevolg moet kunnen hebben.

Educatie

Voor de educatieve activiteiten werkt DNO samen met Het Muziektheater Amsterdam en Het Nationaal Ballet. De groei van het bereik is passend voor een instelling van deze omvang en volgens de raad zeker niet bescheiden. De zichtbaarheid van de activiteiten is echter nog beperkt.

De raad ziet een positieve ontwikkeling in de uitbreiding van de educatieve afdeling, maar hoopt in de toekomst op een grotere zichtbaarheid van de resultaten. Opera is door de vele facetten bij uitstek een onderwerp voor educatie.

(Inter)nationaal belang

DNO is een operahuis van wereldniveau. Nationaal en internationaal wordt de instelling geroemd om de kwaliteit van het aanbod en heeft zij een sterke reputatie opgebouwd met artistiek interessante, nieuwe producties. Coproducties met de Metropolitan Opera en La Scala maken het mogelijk grote nieuwe producties in Nederland te bezoeken.

De boegbeeldfunctie van DNO naar het Nederlandse publiek buiten Amsterdam kan volgens de raad worden versterkt. In Amsterdam ligt er mogelijk nog een taaldrempel voor buitenlandse bezoekers die DNO kan verlagen.

Talentontwikkeling

Van DNO verwacht de raad een intern opleidingstraject voor jong talent, zoals bij internationaal vooraanstaande operahuizen gebruikelijk is. Het wegvallen van postacademische voorzieningen en productiehuisen maken dit onderwerp actueel en urgent.

Op grond van de regeling dient DNO stelselverantwoordelijkheid te nemen op het gebied van talentontwikkeling en zijn coördinerende rol in deze. Deze coördinatie is naar de mening van de raad nog onvoldoende uitgewerkt en te vrijblijvend ingevuld.

Gelet op de urgentie hiervan verwacht de raad daarom vóór de start van de nieuwe subsidieperiode een uitgewerkt plan van DNO. Hierin geeft de instelling concrete invulling aan haar beleid met betrekking tot een opleidingstraject voor jong talent en aan haar coördinerende functie binnen het operabestel.